

Национален институт на правосъдието
"Повишаване капацитета на съдебната система и обучение по Европейската
конвенция за защита правата на човека и основните свободи в Националния
институт на правосъдието"
Договор № 93-00-42/20.02.2013 НФМ 2009-2014

Правна сигурност Обосновка на решенията

Берт Маан, експерт, Съвет на Европа
гр. София, 2015 г.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Норвежкия финансов механизъм 2009-2014. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Националния институт на правосъдието и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Програмния оператор или на Донора.

Съдържание

- Правото на справедлив съдебен процес
- Обосновка на решенията
- Правна сигурност

Мотивирано решение

- Връзка с доверието в съдебната система
- Колега от Бреда:
  - „Берт, по време на гледането на делото обвиняемото лице, адвокатът, свидетелите, даже прокурорът - те ти задават въпроси! И те заслужават да получат отговор“.

Справедлив съдебен процес

- Включва задължението за мотивиране на решенията
- Van den Hurk срещу Нидерландия, 19 април 1994 г.:
- „Член 6-1 задължава съдилищата да представят мотиви за решенията си, но не може да се тълкува като изискване за подробен отговор на всеки довод. Нито пък ЕСПЧ е задъжен да разглежда дали доводите са адекватно изпълнени“.

ЕСПЧ

- **Hadjianastassiou срещу Гърция (16 декември 1992 г.):**
  - посочват
  - с достатъчна яснота
  - основанията, на които почиват решенията им, защото това са мотивите, които ще бъдат взети предвид при предоставянето на възможност за обжалване на обвиняемото лице

Voldea срещу Румъния, 15 февруари 2007 г.

- Апелативният съд не реагира спрямо доводите на обжалващата страна срещу липсата на мотиви на първоинстанционния съд:
нарушение

Ограничение

- Не е необходима реакция за всеки аспект от доводите на страните
- Garcia Ruiz срещу Испания, 21 януари 1999 г.

Изисквания

- Първо, спазвайте националните правила
- След това разгледайте съответните аргументи на страните;
- Според обстоятелствата се позовавайте на съдебната практика (национална или международна)

Arrowsmith срещу Обединеното кралство, 16 май 1977 г.

- 7 месеца лишаване от свобода за извършването на противодържавна дейност под формата на разпространение на пацифистка литература сред войниците в Северна Ирландия
- Пропорционална?
- „въпреки че присъдата е по общо признание сурова, с оглед на обстоятелствата не е чак толкова непропорционална“
  - Законни цели
  - Не е неоправдано

За съдията

- Това е начин на потвърждаване, че това, което си мислите, е вярно
- Ако не можете да запишете мислите си, помислете отново
- Ако можете да запишете мислите си и започнете да изпитвате съмнения: направете нещо по въпроса!

Обжалване

- Страните, които възнамеряват да обжалват; съществува ли добра причина да вярвате, че съдията при обжалването няма да се съгласи?
- Апелативният съд – убедително мотивираното решение – е убеждаващо

Правна сигурност- последователност

- Гаранция срещу произвола

Последователност

- Tudor срещу Румъния, 24 март 2009 г.:
  - ... в отсъствието на механизъм, гарантиращ последователност в практиката на .. националните съдилища,
  - дълбоки и дълготрайни различия в подхода в съдебната практика,
  - въпрос от съществено значение за обществото,
  - създава непрекъсната несигурност
- .... В съответното дело тази несигурност лишава жалбоподателя от справедлив съдебен процес пред Апелативния съд

При наказателни дела

- Връзката между независимостта и правната сигурност
- Ролята на прокурора

Прокурор

- Развиване на поглед върху осъждането
- Публикуване на насоки
- Обосновка за реквизита

Осъждане

- Предвидимост
- Инструменти:
  - Насоки за налагане на наказателни санкции
  - Дребни провинения; публично оповестяване на обичайните санкции
  - Задържане, публикуване на насоки, следване и поддържане
  - Мотивиране на решенията

Малолетните и непълнолетни лица

- Получават специално внимание
- Обосновката е необходима
- С оглед на зрелостта в развитието на лицето

Наблюдения?

Въпроси?

- Благодаря Ви за вниманието!!